

แนวทางการพัฒนาชุมชนร่วมกันระหว่าง มหาวิทยาลัยรังสิตกับชุมชนเมืองเอก

Approaches for Community Development Participated by Rangsit University in Collaboration with Mueang Ake Community

บงกชกาญจน์ สุนทรพฤษ์¹ และ รัชกร ธิติลักษณ์²

วันรับ: 7 กันยายน 2565 วันแก้ไข: 24 ตุลาคม 2565 ยอมรับ: 19 พฤศจิกายน 2565

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางของการพัฒนาชุมชนร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยรังสิตกับชุมชนเมืองเอก” มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) ศึกษาผลกระทบของชุมชนหมู่บ้านเมืองเอกต่อมหาวิทยาลัยรังสิต 2) ศึกษาทัศนคติของชุมชนหมู่บ้านเมืองเอกต่อมหาวิทยาลัยรังสิต และ 3) ศึกษาแนวทางของการพัฒนาชุมชนร่วมกันระหว่างชุมชนเมืองเอกและมหาวิทยาลัยรังสิต โดยวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เลือกสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นประธานหมู่บ้านและสมาชิกทั้งหมดจำนวน 21 คน และผู้ให้ข้อมูลหลักจากผู้บริหารมหาวิทยาลัย จำนวน 3 ท่าน การวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพใช้วิธีการถอดรหัสและข้อความจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ผลการศึกษาพบว่า ผลกระทบของชุมชนหมู่บ้านเมืองเอกต่อมหาวิทยาลัยรังสิตมีผลกระทบ 2 ประเภท คือ 1) ผลกระทบเชิงบวก ในด้านเศรษฐกิจ การมีงานทำ รายได้ การกระตุ้นให้เกิดการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจชุมชน และมีบทบาทเป็นศูนย์กลางในด้านศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม 2) ผลกระทบเชิงลบ ในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม อาทิ ปัญหาด้านอาชญากรรมและยาเสพติด การจราจร และมลภาวะด้านสิ่งแวดล้อม ผลในด้าน

¹ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางสังคม ธุรกิจ และการเมือง, วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต

² ดร., อาจารย์ประจำ, สาขาวิชาผู้นำทางสังคม ธุรกิจ และการเมือง, วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต

ทัศนคติของชุมชนหมู่บ้านเมืองเอกต่อมหาวิทยาลัยรังสิต พบว่า มีทัศนคติเชิงบวกในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย สำหรับแนวทางของการพัฒนาร่วมกัน พบว่า มีโมเดลของการประสานความร่วมมือกันระหว่างมหาวิทยาลัยรังสิต ชุมชนเมืองเอกและเทศบาลหลักหก ผ่านโครงการต่างๆของมหาวิทยาลัยที่ทำงานร่วมกับชุมชนเทศบาลตำบลหลักหก

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนาชุมชน, ผลกระทบ, มหาวิทยาลัยรังสิต, ชุมชนเมืองเอก

Abstract

This study aimed to: 1) explore the impact of Muang Ake Community on Rangsit University, 2) explore the attitudes of the community residents towards the university, and 3) investigate approaches for community development participated by the village in collaboration with the university. The research employed methods where qualitative data were analyzed. In-depth interviews were conducted with 21 key informants who were community presidents and community members and 3 key informants who were executives of Rangsit University. The result revealed that there were two forms of impacts: 1) positive impacts on economy, e.g. employability enhancement, an increase in income, and economic growth and allowing the community to be the cultural and environmental hub and 2) negative impacts on society and environment, e.g. crime, drugs, traffic congestion, and environmental pollution. The result of the public attitude showed that most residents had positive attitudes towards the university in all aspects, especially in economy, environment, and the university's image. In terms of approaches for community development, the research found collaboration among the university, Muang Ake Community, and Lak Hok Community in a variety of programs organized by the university in collaboration with Lak Hok Community.

Keywords: Approaches for community development, Impact, Rangsit University, Muang Ake Community

1. บทนำ

“ชุมชน” หมายถึง กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในอาณาเขตบริเวณเดียวกัน มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด มีฐานะและอาชีพที่คล้ายคลึงกัน มีลักษณะของการใช้ชีวิตร่วมกัน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งหากยึดถือตาม Sanders (1958) ซึ่งมีการวิเคราะห์แบบ Social System Approach จะมีองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการคือ กลุ่มคนที่อยู่ร่วมกัน มีอาณาเขต มีความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคม ซึ่งโดยภาพกว้างนักวิชาการอาจจำแนกกว้างๆ ได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ชุมชนเมืองและชุมชนชนบท ซึ่งอาจจะมีความแตกต่างกันตามภูมิประเทศ หรือที่ตั้งของชุมชนนั้น ในขณะที่ อานันท์ กาญจนพันธุ์ (2544) ได้กล่าวถึง ลักษณะที่สำคัญของความเป็นชุมชนอาจจะประกอบไปด้วยปัจจัย 4 ประการ ดังนี้

1. คุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ คุณค่าที่เกิดจากความเอื้ออาทร การช่วยเหลือพึ่งพากัน ความซื่อสัตย์ เช่น กรณีของการรวมกลุ่มทำเรื่องออมทรัพย์ หรือการให้ความสำคัญจริยธรรมของการยังชีพ เช่น การพึ่งพาตนเองในการผลิต การบริโภค เป็นต้น คุณค่าเหล่านี้เป็นคุณค่าในจารีตวัฒนธรรม และประเพณีของชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมและต่อมามีความพยายามที่จะเสริมสร้างคุณค่าขึ้นมา เช่น ความเคลื่อนไหวต่างๆ ของภาคประชาชนที่เป็นการบ่งบอกถึงความพยายามที่จะสร้างคุณค่าและจริยธรรมใหม่ที่วางอยู่บนพื้นฐานของอุดมการณ์เรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่มักแสดงออกผ่านเรื่องสิทธิ เป็นต้น อันเป็นสิ่งที่จะช่วยกำกับกฎเกณฑ์ของการอยู่ร่วมกันในสังคม

2. ทูทางสังคม ได้แก่ วิธีคิด ระบบความรู้ในการจัดการวิถีของความเป็นชุมชน เช่น การจัดการการใช้ทรัพยากร การจัดระบบความสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกันในสังคมชุมชน ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ มนุษย์กับธรรมชาติ หรือมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยวิธีคิดเชิงซ้อนและเกี่ยวข้องกับเรื่องระบบความรู้ ภูมิปัญญา อีกทั้งยังต้องอาศัยกฎเกณฑ์มากำกับกับการใช้ความรู้นั้น ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของจารีต ประเพณี กฎหมาย หรือกฎเกณฑ์ทางสังคมพร้อมกันนั้นก็ต้องมีองค์กรที่เข้ามาทำหน้าที่จัดการเรื่องนั้น ๆ เช่น การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ การจัดการทุน เป็นต้น

3. สิทธิเกี่ยวกับความชอบธรรม ในความเป็นชุมชนนั้นจำเป็นต้องมีที่ยืนให้กับทุกคนไม่ว่าจะเป็นคนชั้นกลางในเมือง ผู้ใช้แรงงาน เกษตรกร ชาวประมงหรือแม้แต่ชนกลุ่มน้อย ตามภูมิต้องที่มีความแตกต่างทางศาสนา ความเชื่อและประเพณีวัฒนธรรม

การเคลื่อนไหวหรือปรากฏการณ์ของท้องถิ่นที่เกิดขึ้นนั้น ได้สะท้อนให้เห็นว่าพวกเขามีตัวตนอยู่ ชุมชนจึงเป็นเรื่องของการสร้างพื้นที่หรือหน่วยที่เราจะยืนอยู่ในฐานะที่เป็นมนุษย์ในสังคม เพื่อที่จะให้ตนเองรู้สึกว่ามีตัวตนอยู่ไม่ว่าจะเป็นในสลัม ในพื้นที่ระบบนิเวศต่าง ๆ ด้วย ปัจจุบันแนวคิดเรื่อง “สิทธิ” รวมถึง “สิทธิชุมชน” ได้รับความสำคัญมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นสิทธิในแง่ของการปรับเปลี่ยนระบบ กฎเกณฑ์ กระบวนการยุติธรรม เพื่อให้เป็นกลไกรักษาและปกป้องความยุติธรรม ความเสมอภาคของคนในสังคมตามกรอบของรัฐธรรมนูญหรือสิทธิที่เกี่ยวข้องกับขบวนการทางสังคมในระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะในเรื่องการจัดการทรัพยากรท้องถิ่นหรือสิทธิในการสื่อสารของประชาชนในสถานะที่จะช่วยเพิ่มอำนาจให้กับประชาชน หรือเพื่อให้ “คนตัวเล็กตัวน้อย” ในสังคมได้มีพื้นที่ในทางสังคมการเมืองเพิ่มขึ้น ซึ่งนั่นก็หมายถึงความเป็นชุมชนแห่งกลุ่มคนเหล่านั้นที่ดำเนินไปภายใต้ระบบความสัมพันธ์ทั้งแนวดิ่งและแนวนอน

4. การเรียนรู้และการปรับตัวของชุมชน การเรียนรู้และการปรับตัวของชุมชนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะหากชุมชนไม่มีการเรียนรู้และการปรับตัวชุมชนท้องถิ่นนั้นอาจตั้งอยู่ไม่ได้ ผลที่ตามมาคือการสูญเสียเอกลักษณ์ของชุมชน ดังนั้นการเรียนรู้เพื่อจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนและการจัดการตนเองเพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง จึงเป็นส่วนสำคัญของความเป็นชุมชน

จากความเข้าใจข้างต้น ทำให้เราสามารถอธิบายได้ว่าลักษณะของชุมชนมีโครงสร้างและองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันในด้านของคุณค่าทางสังคม วัฒนธรรม ทูทางสังคม สิทธิและความชอบธรรมในความเป็นชุมชน และการเรียนรู้การปรับตัวของชุมชน

มหาวิทยาลัยรังสิตและชุมชนหลักหก ตลอดจนโครงการหมู่บ้านเมืองเอก ถือได้ว่าเป็นผลพวงของการพัฒนาความเป็นชุมชนของพื้นที่ในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบของชุมชนที่มีความสัมพันธ์กันในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านของคุณค่าทางสังคม ทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม ทูทางสังคม สิทธิและความชอบธรรมในความเป็นชุมชน ตลอดจนการเรียนรู้การปรับตัวของชุมชน โดยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเกินกว่า 3 ทศวรรษ ความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยและชุมชนฯ จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออกทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ซึ่งผลของพัฒนาการทั้ง 4 ส่วนดังกล่าวในชุมชนย่อมก่อให้เกิดผลกระทบระหว่างกันและกันที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ก่อให้เกิดคำถามพื้นฐานสำคัญของสมาชิกชุมชนฯ ต่อการเปลี่ยนแปลงทั้ง

ในตัวชุมชนเอง ผลกระทบภายนอกของชุมชนที่เกิดจากการพัฒนาของความเป็นชุมชนที่มีจุดศูนย์กลางของการเปลี่ยนแปลงมาจากการที่ชุมชนฯ มีมหาวิทยาลัยอยู่ในชุมชน มหาวิทยาลัยรังสิต ซึ่งเปิดรับนักศึกษาามาตั้งแต่ปี พ.ศ.2529 จนถึงปัจจุบัน ปี พ.ศ.2564 ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาและบุคลากรเป็นหลักหมื่นคนต่อวัน (สำนักงานทะเบียนมหาวิทยาลัยรังสิต, 2564) ที่เข้ามาให้บริการที่มหาวิทยาลัยในทุกๆ วัน ซึ่งทำให้เกิดปัญหาบริเวณต่างๆ และมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยเพื่อเป็นหอพักและร้านค้าบริการต่างๆ และมหาวิทยาลัยรังสิตจะมีการจัดงานกิจกรรมต่างๆ ที่มีผู้คนจากภายนอกจำนวนมากมาเข้าร่วมอยู่ตลอดเวลา เช่น งานแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย แข่งกีฬาประเภทต่างๆ งานรับปริญญา งานประชุมสัมมนา การจัดสอบแข่งขันของหน่วยงานภายนอก ฯลฯ ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงกับผู้อยู่อาศัยในหมู่บ้านเมืองเอกทุกโครงการ

ที่ผ่านมา เกิดข้อร้องเรียนจากชุมชนว่ามหาวิทยาลัยรังสิต สร้างปัญหาให้ชุมชนเดือดร้อน อาทิเช่น ปัญหาจราจรเวลามีพิธีรับปริญญาบัตร งานประชุมสัมมนา การจัดสอบแข่งขันของหน่วยงานภายนอก ปัญหาน้ำเน่าเสีย ปัญหามันฝรั่งจากท่อไอเสีย และการก่อสร้าง (PM 2.5) ฯลฯ เมื่อนักศึกษามีจำนวนมากขึ้น ภาคเอกชนจึงสร้างหอพักรอบๆ มหาวิทยาลัยรังสิต รวมทั้งร้านอาหารเพื่อรองรับจำนวนนักศึกษา รวมไปถึงสถานบันเทิง พอมีคนจำนวนมากก็กระทบระบบนิเวศน์ในภาพรวม เช่น การจัดการขยะ น้ำเสียที่ทิ้งลงในท่อระบายน้ำ ฝุ่นควันจากรถยนต์ ฝุ่นควันจากการประกอบอาหาร ซึ่งไปเพิ่มปริมาณฝุ่น PM2.5 ในระดับที่สูงขึ้นด้วย ส่งผลกระทบต่อสภาพอากาศที่เร่าร้อน และการรวมกันของคนจำนวนมากๆ ก็เกิดแหล่งสะสมเชื้อโรคในปริมาณมากด้วย เช่น กรณีโรคระบาดโควิด 19 เป็นต้น การเปิดร้านอาหารที่อนุญาตให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อบริการให้กับนักศึกษา ก่อปัญหาเรื่องนักศึกษาจัดงานเลี้ยงสังสรรค์เสียงดังในยามวิกาล เปิดเกินเวลา ปัญหาการทะเลาะวิวาท อาชญากรรม จนเกิดกรณีนักฟุตบอลมหาวิทยาลัยรังสิตถูกแทงจนเสียชีวิต ดร.อาทิตย์ อุไรรัตน์ อธิการบดี จึงลงมาช่วยให้เกิดกฎหมายห้ามร้านอาหารขายเหล้าในระยะ 300 เมตร (ไทยรัฐออนไลน์, 2558) ไปจนถึงโจรขโมย จี้ปล้น จากชาวนักศึกษาออกไปโทรศัพท์ในตู้โทรศัพท์ ยามวิกาลจนถูกจี้หรือถูกทำร้าย นักศึกษาออกไปกดเงินที่ตู้กดเงินอัตโนมัติ (ATM) แล้วโดนจี้ แต่ตอนนี้มีบริการธนาคารบนมือถือ (Mobile Banking) ซึ่งถือเป็นนวัตกรรมใหม่ที่ธุรกรรมได้บนสมาร์ทโฟน (Smart Phone) ซึ่งก็เป็นนวัตกรรมการสื่อสารแบบใหม่ นักศึกษาส่งข้อความผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ เช่น แอปพลิเคชันไลน์ ในการสื่อสารกันได้ จึงไม่

จำเป็นต้องไปใช้ตู้กดเงินอัตโนมัติ (ATM) ยามวิกาล ซึ่งเป็นการเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต และทรัพย์สิน

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องทัศนคติและผลกระทบของชุมชนเมืองเอกที่มีต่อมหาวิทยาลัยรังสิต โดยจะศึกษาถึงทัศนคติและผลกระทบ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาร่วมกันอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของชุมชนหมู่บ้านเมืองเอกต่อมหาวิทยาลัยรังสิต
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของชุมชนหมู่บ้านเมืองเอกต่อมหาวิทยาลัยรังสิต
3. เพื่อศึกษาแนวทางของการพัฒนาร่วมกันระหว่างชุมชนเมืองเอกและมหาวิทยาลัยรังสิต

3. การดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางของการพัฒนาชุมชนร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยรังสิตกับชุมชนเมืองเอก” เป็นการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นประธานหมู่บ้านและสมาชิกทั้งหมดจำนวน 21 คน และผู้ให้ข้อมูลหลักจากผู้บริหารมหาวิทยาลัย จำนวน 3 ท่าน โดยมีขั้นตอนและรายละเอียด ดังนี้

3.1 รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางของการพัฒนาชุมชนร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยรังสิตกับชุมชนเมืองเอก” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงผสม (Mixed Method Research) โดยเน้นข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพและใช้ข้อมูลเชิงปริมาณช่วยอธิบายเสริมปรากฏการณ์ในการศึกษา เพื่อภาพของการศึกษาผลกระทบของชุมชนหมู่บ้านเมืองเอก ทัศนคติของชุมชนหมู่บ้านเมืองเอกต่อมหาวิทยาลัยรังสิต และแสวงหาแนวทางของการพัฒนาร่วมกันระหว่างชุมชนเมืองเอกและมหาวิทยาลัยรังสิต โดยให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและครบถ้วนทั้งหมด ผู้วิจัยจึงได้เลือกวิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เป็นหลัก ประกอบกับการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อเพิ่มเติมหรือยืนยันปรากฏการณ์พื้นที่การศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

3.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และ กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ กลุ่มผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับชุมชนหลักหก ในที่นี้จะประกอบด้วย โครงการหมู่บ้านชุมชนเมืองเอก 7 หมู่บ้าน และกลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัยรังสิตที่ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มประธานโครงการ จำนวน 7 คน
- 2) กลุ่มสมาชิกลูกบ้านในโครงการ จำนวน 14 คน
- 3) กลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 3 คน

โดยมีการในการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเฉพาะเจาะจง ยินดีให้ข้อมูล และมีกระจายไปตามโครงการหมู่บ้านครบทั้ง 7 หมู่บ้าน ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักต้องมีความเกี่ยวข้องกับชุมชนและมหาวิทยาลัยมาเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 10 ปีผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกรายละเอียดย่อยของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักไม่เจาะจงถึง อายุ เพศ และการศึกษา เพื่อให้ได้ทราบถึงข้อมูลของพัฒนาการของชุมชน ผลกระทบ ทศนคติ และแนวทางในการพัฒนาชุมชนร่วมกัน เพื่อนำมาวิเคราะห์และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากที่สุด

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้วิธีวิจัยทั้งคุณภาพและปริมาณ โดยส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้สร้างแนวคำถามการวิจัยขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

- 1) ตัวผู้วิจัย ซึ่งเป็นผู้รวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง
- 2) เครื่องบันทึกเสียง สำหรับรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ให้ได้ใจความที่ละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์ซึ่งสะดวกต่อการนำมาถอดความเพื่อใช้ในการศึกษาควบคุมไปกับการจดบันทึก
- 3) การจดบันทึกเพิ่มเติม เพื่อบันทึกประเด็นที่น่าสนใจเพิ่มเติมนอกจากแนวคำถามที่เตรียมไว้
- 4) แนวคำถามการวิจัยที่ใช้สัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ แนวคำถามสำหรับกลุ่มผู้นำหรือประธานหมู่บ้าน แนวคำถามสำหรับกลุ่มผู้อาศัย และแนวคำถามสำหรับผู้บริหารมหาวิทยาลัย โดยทั้ง 3 กลุ่ม เน้นการสัมภาษณ์ในประเด็นของผลกระทบ ทศนคติ และแนวทางของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวิธีการเก็บข้อมูลดังนี้

1) เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือที่เป็นแนวคิด เว็บไซต์ และ ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาทางด้านชุมชน การพัฒนาชุมชน การมีส่วนร่วม และ การศึกษาผลกระทบของชุมชน

2) การสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยตั้งคำถามเป็นแนวคำถามปลายเปิด (Open-Ended Question) แบบไม่มี โครงคำถามที่แน่นอน (Unstructured Interview) ซึ่งไม่ได้กำหนดคำตอบไว้ตายตัว จึงมีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ศึกษา ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเองโดยใช้วิธีการบันทึกเสียง และจดรายละเอียด เพิ่มเติม เพื่อรวบรวมข้อมูลที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ครบถ้วนมากที่สุด

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร และข้อมูลที่ได้ จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) และข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลทั้งสองส่วนที่ได้มาทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของชุมชนฯ ทิศนคติของชุมชน และแนวทางของการพัฒนา ร่วมกันระหว่างชุมชนเมืองเอกและมหาวิทยาลัยรังสิต โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ ข้อมูลมาเขียนเป็นรายงานสรุปผลการวิจัย

4. ผลการวิจัย

ผลการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพประกอบกัน พบว่า สามารถ จำแนกผลการศึกษาออกได้เป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. ประเด็นของผลกระทบของชุมชนหมู่บ้านเมืองเอกที่มีต่อมหาวิทยาลัย รังสิต

ผลการศึกษา ผลกระทบของชุมชนหมู่บ้านเมืองเอกที่มีต่อมหาวิทยาลัยรังสิต พบว่า ชุดข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมีความสอดคล้องกัน ทั้ง 5 ด้าน ในประเด็นของผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม โดยภาพ รวมทุกด้านอยู่ในระดับมากทุกตัวชี้วัด กล่าวคือผลกระทบของชุมชนหมู่บ้านเมือง เอกที่มีต่อมหาวิทยาลัยฯ มีผลกระทบทั้งในเชิงบวกและเชิงลบไปพร้อมๆ กัน ดังนี้

ผลกระทบเชิงบวก

ข้อมูลที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลหลัก สะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจอย่างชัดเจนในเรื่องของ การมีงานทำ รายได้ การมีส่วนร่วมกระตุ้นให้เกิดการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจชุมชน การพัฒนาอาชีพ และการขยายตัวของธุรกิจสืบเนื่องต่างๆ จากความต้องการของคนในชุมชนที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการหมุนทางเศรษฐกิจ และมีการขยายตัวของชุมชนเชิงเศรษฐกิจในทิศทางบวก ส่วนในด้านของศิลปวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมีบทบาทและกลายเป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรมต่างๆ และให้ความสำคัญกับการสืบทอดศิลปวัฒนธรรม รวมถึงการสนับสนุนอนุรักษ์ วัฒนธรรมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ผลกระทบเชิงลบ

ข้อมูลที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลหลัก สะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบเชิงลบในประเด็นของสังคมที่มหาวิทยาลัยส่งผลกระทบต่อชุมชนทำให้มีสิ่งปลูกสร้างมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นหอพัก ร้านค้า และการมีประชากรจากพื้นที่อื่นเข้ามาอาศัยในชุมชนมากขึ้น ทำให้เกิดความไม่เป็นระเบียบในสังคม เกิดปัญหาด้านอาชญากรรมและยาเสพติด ปัญหาการจราจร และการเพิ่มอัตราการเกิดอุบัติเหตุในชุมชนที่มากขึ้น โดยผู้ให้ข้อมูลหลักได้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาของชุมชนในด้านปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น มลพิษทางเสียง มลพิษทางขยะ ฯลฯ ที่เพิ่มขึ้นอีกด้วย

2. ประเด็นทัศนคติและภาพลักษณ์ของชุมชนที่มีต่อมหาวิทยาลัยรังสิต

ผลการศึกษา ทัศนคติและภาพลักษณ์ของชุมชนที่มีต่อมหาวิทยาลัยรังสิต พบว่า มีภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยรังสิตในเชิงบวก และชุมชนมีทัศนคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัยทั้งด้านชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย คุณภาพของการศึกษา ด้านวิชาการ และการให้บริการวิชาการ การให้บริการแก่ชุมชน และมีส่วนสำคัญในการส่งเสริม ชี้นำ และแก้ปัญหาชุมชนหลักๆ สะท้อนได้จากการสัมภาษณ์ตัวแทนของชุมชนหมู่บ้านแต่ละโครงการรวม 7 หมู่บ้านรอบๆ มหาวิทยาลัยที่มีทิศทางของทัศนคติเชิงบวกไปในทิศทางเดียวกัน

3. ประเด็นแนวทางการพัฒนาร่วมกันระหว่างชุมชนและมหาวิทยาลัยรังสิต

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาร่วมกันระหว่างชุมชนและมหาวิทยาลัยรังสิต ที่ได้มาจากการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งส่วนของผู้บริหารมหาวิทยาลัยและตัวแทนหมู่บ้านทุกโครงการ เห็นพ้องตรงกันว่า แนวทางการพัฒนาความจะเป็นความ

ร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยรังสิตกับชุมชนเมืองเอก โดยจัดให้มีการหารือกันและมีโครงการร่วมกันตามบทบาทขององค์กร เช่น มหาวิทยาลัยรังสิต หรือการนำองค์ความรู้ที่มหาวิทยาลัยรังสิตมีในแต่ละคณะสาขาวิชามาให้บริการแก่ชุมชน การสร้างการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชนเมืองเอก ส่วนชุมชนเมืองเอกก็ยินดีให้ความช่วยเหลือแก่คนหลักหกที่อยู่นอกเมืองเอก ได้แก่ ชุมชนริมคลองฯ ชุมชนนาวา ชุมชนริมทางรถไฟ ฯลฯ เป็นต้น โดยมีโมเดลของการประสานความร่วมมือกันระหว่างมหาวิทยาลัยรังสิต (ความรู้, บุคลากร) + ชุมชนเมืองเอก (เงินทุน, idea) + เทศบาลหลักหก (สาธารณูปโภค) นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยรังสิตมีแนวทางในการเสริมสร้างการพัฒนาความร่วมมือระหว่างชุมชนและมหาวิทยาลัยรังสิต อีก 11 โครงการ ซึ่งทุกโครงการเป็นโครงการที่มหาวิทยาลัยรังสิตกับชุมชนฯ มุ่งเสริมพัฒนาให้ชุมชนหลักหกมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

5. การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

เพื่อศึกษาผลกระทบของชุมชนหมู่บ้านเมืองเอกที่มีต่อมหาวิทยาลัยรังสิตที่ผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบของชุมชนหมู่บ้านเมืองเอกที่มีต่อมหาวิทยาลัยฯ มีผลกระทบทั้งในเชิงบวก และเชิงลบ ไปพร้อมๆ กันทั้งในด้าน สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับ ซูลีรัตน์ เจริญพร (2560) ศึกษาเรื่อง “เมืองน่าอยู่” : แนวคิดเพื่อการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมกรณีศึกษาชุมชนหลักหก ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ที่การศึกษาพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรวิชาชีพในพื้นที่ยังอยู่ในระหว่างการเริ่มต้น ยังต้องการสนับสนุนความต่อเนื่อง ตรงกับผลของการศึกษาของผู้วิจัยที่ชี้ให้เห็นถึงผลกระทบของสมาชิกชุมชนระหว่างกัน ซึ่งต้องการการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนและมหาวิทยาลัย และ

ยังสอดคล้องกับงานของ กิตติศักดิ์ เจริญศิริประเสริฐ, จอมเดช ตรีเมฆ, อารณีย์ วิวัฒนาภรณ์ (2557) ศึกษาเรื่อง ความหวาดกลัวต่ออาชญากรรมของประชาชนในหมู่บ้านเมืองเอก ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมระดับความหวาดกลัวต่ออาชญากรรมในหมู่บ้านเมืองเอกอยู่ในระดับมาก และมีความเห็นว่าการลักทรัพย์ เป็นปัญหาอาชญากรรมที่มีความรุนแรงมากที่สุดในหมู่บ้านเมืองเอก และมีความคิดเห็นว่สาเหตุสำคัญของปัญหาอาชญากรรมในหมู่บ้าน

เมืองเอกน่าจะเกิดจากการมีสถานบันเทิงมากที่สุดในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของผู้วิจัยในส่วนหนึ่งของผลกระทบด้านสังคม โดยผู้ตอบแบบสอบถามผลกระทบเชิงลบในด้านปัญหาด้านอาชญากรรมและยาเสพติดในชุมชนเพิ่มมากขึ้นอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ อุตถกร ธรรมศิริ (2562) ศึกษาเรื่อง แนวทางการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนรอบสถาบันการศึกษา : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต ที่ชี้ให้เห็นถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมและแนวทางในการป้องกันปัญหา

ขณะที่ประเด็นทัศนคติ ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมของชุมชนเมืองเอกมีผลกระทบทั้งในด้านบวกและลบ โดยตรงกับ ดารณี พานทอง (2542) ที่จำแนกถึงการแสดงออกทางทัศนคติเป็น 3 ประเภทคือ ทัศนคติในทางบวก (Positive Attitude) คือ ความรู้สึกต่อสิ่งแวดล้อมในทางที่ดีหรือยอมรับ ความพอใจ เช่น ชุมชนเมืองเอกที่มีทัศนคติที่ดีต่อเศรษฐกิจ เพราะมหาวิทยาลัยรังสิตทำให้เกิดการจ้างงาน และเกิดร้านค้า ทำให้เกิดการหมุนเวียนในชุมชนเมืองเอกเพิ่มขึ้น ทัศนคติในทางลบ (Negative Attitude) คือ การแสดงออกหรือความรู้สึกต่อสิ่งแวดล้อมในทางที่ไม่พอใจ ไม่ดี ไม่ยอมรับ เช่น ชุมชนเมืองเอกที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด เพราะเมื่อมหาวิทยาลัยรังสิตมีการขยายตัวของประชากรที่มาอยู่ในพื้นที่ทำให้เกิดปัญหาเรื่องของการจับปล้น การลักขโมย และยาเสพติด เพิ่มมากขึ้น เป็นต้น และการไม่แสดงออกทางทัศนคติ หรือมีทัศนคติเฉย ๆ (Negative Attitude) คือ มีทัศนคติเป็นกลางอาจจะเพราะว่าไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ หรือเราไม่มีแนวโน้มทัศนคติอยู่เดิมหรือไม่มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ มาก่อน และสอดคล้องกับงานศึกษาเดือนเพ็ญ วิโทจิตร, วินัย ผลเจริญ, นิภาพร ชูติมันต์ (2555) ศึกษาเรื่อง เจตคติและความคาดหวังของชุมชนรอบมหาวิทยาลัยที่มีต่ออนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ชี้ให้เห็นถึงเจตคติของประชาชนที่อาศัยอยู่รอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม 5 ชุมชนโดยผลการศึกษาที่มีการจำแนกเจตคติเป็นรายด้าน 4 ด้านคล้ายกับผลการศึกษาของผู้วิจัย

แนวทางการพัฒนาร่วมกัน ที่ผลการวิจัยพบว่า เป็นไปตามหลักการของการพัฒนาชุมชนโดยทั่วไปคือ การพัฒนาชุมชนจำเป็นต้องเน้นในเรื่องของการมีส่วนร่วม โดยวิธีการที่ชุมชนจะสามารถเข้าร่วมใน กิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถสรุปวิธีการที่ชุมชนใช้เป็นช่องทางในการมีส่วนร่วมได้ดังต่อไปนี้ (พนัส ทัศนียานันท์, 2544 หน้า 92)

1. การมีส่วนร่วมโดยวิธีใช้ข้อเท็จจริงหรือความเห็น เช่น การสัมภาษณ์ วิทยุบุคคล การสนทนากลุ่มย่อย การแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ การสำรวจความคิดเห็น สายด่วน สายตรง และเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น
 2. การมีส่วนร่วมโดยปรึกษาหารือ ได้แก่ การจัดเวทีสาธารณะ การพบปะแบบไม่เป็นร่วมในการตัดสินใจอนุมัติโครงการและออกใบอนุญาต การทำประชาพิจารณ์
 3. การมีส่วนร่วมโดยวิธีร่วมรับรู้ข้อมูล เช่น การทำประชาพิจารณ์ การมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล และชุมชนมีสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ
 4. การมีส่วนร่วมโดยวิธีชุมชนเป็นผู้ริเริ่ม เช่น การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น
 5. การมีส่วนร่วมโดยวิธีเข้าร่วมดำเนินการ เช่น การจัดการดูแลสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น จัดการศึกษาอบรมและการฝึกอบรมตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น
 6. การมีส่วนร่วมโดยวิธีเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ เช่น เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน
 7. การมีส่วนร่วมด้วยวิธีรวมตัวกันเป็นกลุ่ม เช่น รวมตัวกันจัดตั้งเป็นองค์กรหรือกลุ่มต่างๆ
 8. การมีส่วนร่วมโดยวิธีออกเสียงลงคะแนน เช่น การลงประชามติ และการเลือกตั้ง
 9. การมีส่วนร่วมโดยวิธียื่นคำร้องเรียน เช่น สิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ และได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายในเวลาอันสมควรตามรัฐธรรมนูญ
 10. การมีส่วนร่วมโดยวิธีตรวจสอบ เช่น สิทธิที่จะฟ้องหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรอื่นของรัฐ ที่เป็นนิติบุคคลให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำของหน่วยงานนั้น
- ทั้งนี้ สำหรับแนวทางในการเสริมสร้างการพัฒนาร่วมกันระหว่างชุมชนและมหาวิทยาลัยรังสิต มีดังนี้คือ

1. รังสิตมีการให้บริการทางการแพทย์แก่ชุมชน คนเมืองเอก โดย ม.รังสิต จัดให้มีบริการ RSU Healthcare, คลินิกเวชกรรม ม.รังสิต ที่สามารถให้ชุมชนมาใช้บริการได้
2. สื่อสารลงกลุ่มไลน์ เพื่อให้เกิดการรับรู้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง
3. มหาวิทยาลัยรังสิต มุ่งพัฒนาให้ได้ประโยชน์ต่อชุมชนด้วยการเป็นผู้ประสานดูแลให้ชุมชนได้ประโยชน์จากการพัฒนา และมหาวิทยาลัยเองก็ได้พื้นที่ของการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ลงปฏิบัติงาน
4. นักศึกษาย้ายทะเบียนบ้านมาอยู่ทะเบียนบ้านของมหาวิทยาลัย เพื่อได้งบประมาณเพื่อจากส่วนบริหารของจังหวัด
5. การประสานความสัมพันธ์และทำประโยชน์ต่อชุมชนให้มากขึ้น เพื่อลดผลกระทบเชิงลบกับชุมชน เช่น การจราจร ความปลอดภัย การจัดการน้ำเสีย น้ำท่วม ปัญหายยะ ฯลฯ
6. จัดทำโครงการร่วมกับ สสส. ใช้งบประมาณ 4 ล้านบาท เพื่อจัดทำ 33 โครงการ ต่อไป อีก 3 ปี พลิกโฉมหลักหก
7. โครงการศูนย์ฉีดวัคซีนทำให้คนเมืองเอก ให้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย รังสิตมากขึ้น รวมทั้งบริจาคเงินและสิ่งของสนับสนุนโครงการด้วย
8. โครงการสร้างพันธกิจมหาวิทยาลัยในทุกด้าน มาดำเนินการที่ชุมชนหลักหก ในทุกมิติ
9. โครงการหลักหกสปีริต โครงการใจแลกใจ ทำโครงการมา แล้วรับเหรียญทำความดีใน แอปพลิเคชัน โดยร้านค้าและชุมชน เห็นความดี ร่วมสนับสนุนทั้งขนม อาหาร และเงิน ให้จิตอาสา เอาเหรียญไปเป็นส่วนลดในการใช้บริการ และลดราคาใน ม.รังสิต ทั้งนี้ร้านค้าในโครงการจะได้ประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์ร้านค้าไปด้วยกัน
10. มหาวิทยาลัยรังสิตพยายามสร้าง “สังคมแห่งการให้และการแบ่งปัน” RSU จะเป็นสื่อกลาง ให้ “คนรวยมาช่วยคนจน” และสร้างชุมชนน่าอยู่ในตำบลหลักหกโมเดล
11. มีโครงการ “ที่ดินว่างเปล่ามาให้ RSU ใช้ประโยชน์ โดยเจ้าของที่ดินได้ค่าเช่า และได้ลดหย่อนค่าภาษีที่ดินว่างเปล่า ส่วนมหาวิทยาลัยรังสิตได้ห้องปฏิบัติการ นอกห้องเรียน” (นเรศวร ภัทรราช ร่องอธิการบดีฝ่ายวิจัย, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 ตุลาคม 2564)

ผลของการศึกษาในครั้งนี้ได้ชี้ให้เห็นถึงประเด็นของผลกระทบของชุมชนเมืองเอก ทิศนคติที่ชุมชนมีต่อมหาวิทยาลัยรังสิต และแนวทางของการอยู่ร่วมกันของชุมชนตลอดจนแนวทางของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนร่วมกันของผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

6. บทสรุป

ผลกระทบของชุมชนหมู่บ้านเมืองเอกที่มีต่อมหาวิทยาลัยรังสิต พบว่าผลกระทบของชุมชนหมู่บ้านเมืองเอกที่มีต่อมหาวิทยาลัยฯ มีผลกระทบทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ไปพร้อมๆ กัน กล่าวคือ ผลกระทบเชิงบวก ที่สะท้อนอย่างชัดเจน คือผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ในเรื่องของ การมีงานทำ รายได้ การมีส่วนร่วมกระตุ้นให้เกิดการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจชุมชน การพัฒนาอาชีพ และการขยายตัวของธุรกิจ สืบเนื่องต่างๆ ตามความต้องการของคนในชุมชนที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ก่อเกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจและมีการขยายตัวของชุมชนเชิงเศรษฐกิจในทิศทางบวก ส่วนในด้านของศิลปวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมีบทบาทและกลายเป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรมต่างๆ ทั้งให้ความสำคัญกับการสืบทอดศิลปวัฒนธรรม รวมถึงการสนับสนุน อนุรักษ์ วัฒนธรรมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ผลกระทบเชิงลบ ที่สะท้อนให้เห็นชัดเจนในประเด็นของสังคม โดยมหาวิทยาลัยส่งผลกระทบต่อชุมชนทำให้มีสิ่งปลูกสร้างมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นหอพัก ร้านค้า และการมีประชากรจากพื้นที่อื่นเข้ามาอาศัยในชุมชนมากขึ้น ทำให้เกิดความไม่เป็นระเบียบในสังคม เกิดปัญหาด้านอาชญากรรมและยาเสพติด ปัญหาการจราจรและการเพิ่มอัตราการเกิดอุบัติเหตุในชุมชนที่มากขึ้น โดยผู้ให้ข้อมูลหลักได้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาของชุมชนในด้านปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น มลพิษทางเสียง มลพิษทางขยะ ฯลฯ ที่เพิ่มขึ้นอีกด้วย สำหรับทัศนคติที่มีต่อมหาวิทยาลัย โดยประเด็นของภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยรังสิตในเชิงบวก และชุมชนมีทัศนคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัยในด้านของชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย คุณภาพของการศึกษา ด้านวิชาการและการให้บริการวิชาการ การให้บริการแก่ชุมชน และมีส่วนสำคัญในการส่งเสริม ชี้นำ และแก้ปัญหาชุมชนหลักหกสะท้อนได้จากการสัมภาษณ์ตัวแทนของชุมชนหมู่บ้านแต่ละโครงการรวม 7 โครงการหมู่บ้านรอบๆ มหาวิทยาลัยที่มีทิศทางของทัศนคติเชิงบวกไปในทิศทางเดียวกัน

แนวทางการพัฒนาร่วมกันระหว่างชุมชนและมหาวิทยาลัยรังสิต มีโมเดลของการประสานความร่วมมือกันระหว่างมหาวิทยาลัยรังสิต (ความรู้, บุคลากร) + ชุมชนเมืองเอก (เงินทุน, idea) + เทศบาลหลักหก (สาธารณูปโภค) นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยรังสิตแนวทางในการเสริมสร้างการพัฒนาร่วมกันระหว่างชุมชนและมหาวิทยาลัยรังสิตอีก 11 โครงการซึ่งทุกโครงการเป็นโครงการที่มหาวิทยาลัยรังสิตกับชุมชนฯ มุ่งเสริมพัฒนาให้ชุมชนหลักหกมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กิตติศักดิ์ เจิมสิทธิประเสริฐ, จอมเดช ตริเมฆ และอารณีย์ วิวัฒนาภรณ์. (2557). ความหวาดกลัวต่ออาชญากรรมของประชาชน ในหมู่บ้านเมืองเอก ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี. *วารสารรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์*, 3(1), 1-30.
- ชูลีรัตน์ เจริญพร. (2560). “เมืองน่าอยู่”: แนวคิดเพื่อการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษาชุมชนหลักหก ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระราชูปถัมภ์*, 11(ฉบับพิเศษ), 1-13.
- ดารณี พานทอง. (2542). *ทฤษฎีการจูงใจ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคาแหง.
- เดือนเพ็ญ วิโทจิตร, วินัย ผลเจริญ และนิภาพร ชุตินันต์. (2555). เจตคติและความคาดหวังของชุมชนรอบมหาวิทยาลัยที่มีต่อนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *วารสารการบริหารและพัฒนา*, 4(2), 65-77.
- พนัส ทัศนียานันท์. (2544). *ธรรมาภิบาล การมีส่วนร่วมของประชาชนและกระบวนการทางด้านสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เด็อนตุลา.
- สำนักงานทะเบียน มหาวิทยาลัยรังสิต. (2564). *อินทราเน็ต*. สืบค้นจาก <https://staffintranet.rsu.ac.th/suWeb/SignIn.aspx>
- อรรถกร ธรรมศิริ. (2562). *แนวทางการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนรอบสถาบันการศึกษา: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยรังสิต, ปทุมธานี.
- อานันท์กาญจนพันธุ์. (2544). *พลวัตในการจัดการทรัพยากร: กระบวนทัศน์และนโยบาย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- อาทิตย์ อุไรรัตน์. (2558). *ม.รังสิต ตร.จีจับมียิง นศ. หนูน ม.44 จัดระเบียบบ้านเหล่ารอบมหา'ลัย* สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/news/local/502568>
- นเรศวร์ พันธวร. (2564). *สื่อสารส่วนบุคคล*. สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2564.
- Sanders, I. T. (1958). *The Community : An Introduction to A Social System*. New York: The Ronald Press.